

Průvodce samotestováním ve firmách

Publikováno: 27.2.2021 Autor: Odbor komunikace

AKTUALIZOVÁNO 6. 3. 2021 - Zveřejňujeme průvodce samotestováním na covid-19 ve firmách. Tedy postup, jak od 1. března 2021 samotestovat antigenními testy s úhradou z veřejného zdravotního pojištění. Ke stažení zde najdete také vzor přehledu o provedených testech.

Primárně je třeba maximálně využít samotestování. Rovněž je možné testování POC antigenními testy „závodním“ či smluvním lékařem daného podniku, nebo externím poskytovatelem zdravotních služeb. Metodika je k dispozici [zde](#).

Povinnost zajistit testování zaměstnanců v podnicích nad 250, resp. 50 zaměstnanců, je [mimořádným opatřením Ministerstva zdravotnictví](#) uložena zaměstnavateli. Zaměstnavatel nemůže zaměstnance nutit, aby si test obstarali sami.

V případě samotestování postupují dle následujících deseti kroků.

Deset kroků pro samotestování

- [Zaměstnavatel](#)
- [OSVČ bez zaměstnanců](#)

Zaměstnavatel

1. Na webu <https://www.mzcr.cz/seznam-antigennich-testu-pro-ktere-vydalo-mz-vyjimku/> získám informaci o držitelích výjimky pro antigenní testy prováděné laickou osobou a jejich výrobcích.
2. Testy pořídím v rámci standardní distribuční sítě, tedy buď ve velkém objemu přímo od distributora, nebo pokud to bude možné např. v lékárně. Vždy je nezbytné, aby byl k testům přiložen návod v českém jazyce. Fakturu za zakoupené testy uschovám – může být následně předmětem kontroly ze strany zdravotních pojišťoven za účelem poskytnutí příspěvku z fondu prevence.
3. Pokud zaměstnanec v rámci sedmidenního období vykonává práci výlučně mimo pracoviště zaměstnavatele, umožní mu zaměstnavatel postoupit test mimo pracoviště zaměstnavatele mimo jiné i v domácím prostředí. Vždy však musím dodržet postup uvedený níže včetně zaznamenání výsledku testu. Cílem testování je předejít nákaze ostatních zaměstnanců (netestuji zbytečně osoby na home office apod.). Informuji zaměstnance, že v případě jakýchkoliv příznaků onemocnění COVID-19 nepoužiji samotest, ale okamžitě postupuji podle návodu pro příznakové osoby - <https://koronavirus.mzcr.cz/jak-postupovat-kdyz-mam-priznaky/>
4. Testování se neprovádí u osob, které prodělaly laboratorně potvrzené onemocnění COVID-19, uplynula doba jejich izolace, nejeví žádné příznaky onemocnění COVID-19, a od prvního pozitivního RT-PCR testu nebo POC antigenního testu neuplynulo více než 90 dní. Tyto skutečnosti se prokazují lékařskou zprávou. Dále se neprovádí u osob, které doloží negativní výsledek RT-PCR testu nebo profesionálně provedeného POC antigenního testu. Výjimka se rovněž vztahuje na osoby, které jsou již očkovány proti onemocnění COVID-19, pokud od druhé dávky (resp. od jediné, jde-li o jednodávkové očkování) uplynulo již 14 dnů, mají vystavený certifikát Ministerstva zdravotnictví a neprojevují příznaky nemoci.

5. Seznámím s příbalovou informací a návodem k použití testů všechny zaměstnance, kteří budou testy používat.

6. Na pracovišti vyčlením vhodný prostor k testování – nevyužívanou místnost nebo místnost, kde nedochází ke koncentraci zaměstnanců. Vybavím pověřené zaměstnance, kteří budou spolupracovat při provádění testů, ochrannými pomůckami (respirátor FFP2, ochranné brýle, ochranné rukavice). V případě, že je test prováděn v domácím prostředí provede jej zaměstnanec před odchodem do zaměstnání.

7. Nejméně 1x za sedm dní provádím testování všech zaměstnanců na pracovišti, s výjimkou těch uvedených v bodě 4. Za zaměstnance se v tomto případě považují i dočasně přidělení zaměstnanci agentury práce a další osoby, které na základě jiného právního vztahu, než je pracovněprávní vztah, vykonávají práci nebo obdobnou činnost na pracovišti zaměstnavatele společně s jeho zaměstnanci. Odmítne-li zaměstnanec postoupit test, lze se s ním dohodnout na výkonu práce z domova, čerpání dovolené, na poskytnutí neplaceného volna, případně změně harmonogramu rozvržení směn. Nedojde-li k dohodě, půjde o jinou důležitou osobní překážku v práci na straně zaměstnance podle § 199 odst. 1 zákoníku práce, za kterou zaměstnanci nepřísluší náhrada mzdy/platu. Je však třeba upozornit, že zaměstnanci hrozí finanční sankce podle zákona č. 94/2021 Sb. (pandemický zákon). Informaci o provedení a výsledku testu zaměstnance včetně jeho čísla pojištěnce (většinou rodné číslo bez lomítka) zaznamená pověřený zaměstnanec do **přehledu o provedených testech** - ke stažení níže*. V případě, kdy zaměstnanec provádí test v domácím prostředí, informuje o výsledku svého zaměstnavatele.

8. Výsledky

- V případě negativního výsledku zaměstnanec pokračuje v běžné práci při dodržení aktuálních ochranných opatření.
- V případě pozitivního výsledku je zaměstnanec povinen:
 - Sdělit tuto skutečnost zaměstnavateli.
 - Nevstupovat na pracoviště, a pokud se testování provádí na pracovišti, bezodkladně jej opustit.
 - Bezodkladně telefonicky či jiným vzdáleným způsobem kontaktovat poskytovatele pracovnělékařských služeb nebo svého registrujícího praktického lékaře nebo, pokud zaměstnanec registrujícího praktického lékaře nemá, místně příslušný orgán ochrany veřejného zdraví (krajskou hygienickou stanici nebo hygienickou stanici hlavního města Prahy).
 - Do určení dalšího postupu lékařem nebo hygienickou stanicí musí zaměstnanec minimalizovat riziko nákazy dalších lidí, tedy ideálně se izolovat.
 - Tento lékař či příslušný orgán ochrany veřejného zdraví vystaví žádanku v ISIN na konfirmační test prostřednictvím RT-PCR testu.
 - Zaměstnanec je povinen se konfirmačnímu testu podrobit.
 - Doba mezi pozitivním testem antigenního testu prováděného laickou osobou a výsledkem konfirmačního PCR testu je jinou překážkou v práci na straně zaměstnavatele podle § 208 zákoníku práce. Více informací ve stanovisku Ministerstva práce a sociálních věcí, které je ke stažení níže.

9. S použitými testy se naloží dle [metodického sdělení Odboru odpadů Ministerstva životního prostředí k zařazení odpadu z antigenních testů určených k samotestování osob](#):

- Vložit všechny použité testovací sady do černého plastového pytle s tloušťkou alespoň 0,2 mm. V případě tenčích použít pytle dva – jeden vložit do druhého.
- Po naplnění nebo nejpozději do 24 hodin od prvního použití pytel zavázat a vnější povrch ošetřit dezinfekčním prostředkem.
- Pytel vyhodit do běžné nádoby na směsný komunální odpad. Nikdy neodkládejte pytle s použitými testy vedle popelnic!
- Osoba manipulující s tímto odpadem si poté vždy důkladně umyje ruce mýdlem a teplou vodou nebo použije dezinfekci na ruce.

10. Příspěvek zdravotní pojišťovny je vyplácen na maximálně 4 testy jednoho zaměstnance měsíčně. Dobrovolně a plně na náklady zaměstnavatele lze testy provádět i častěji. Jednou měsíčně vykáží vůči zdravotním pojišťovnám testovaných zaměstnanců počty provedených testů prostřednictvím příslušných formulářů - **přehled o provedených testech** ke stažení níže*. Pojišťovny zpětně proplatí příspěvek až 240 Kč za daný měsíc a testovaného. První vyúčtování proběhne po skončení měsíce března.

OSVČ bez zaměstnanců

1. Na webu <https://www.mzcr.cz/seznam-antigennich-testu-pro-ktere-vydalo-mz-vyjimku/> získám informaci o držitelích výjimky pro antigenní testy prováděné laickou osobou a jejich výrobcích.
2. Testy pořídím v rámci standardní distribuční sítě, tedy buď ve velkém objemu přímo od distributora, nebo pokud to bude možné např. v lékárně. Vždy je nezbytné, aby byl k testům přiložen návod v českém jazyce. Fakturu za zakoupené testy uschovám – může být následně předmětem kontroly ze strany zdravotních pojišťoven za účelem poskytnutí příspěvku z fondu prevence.
3. V případě jakýchkoliv příznaků onemocnění COVID-19 nepoužiji samotest, ale okamžitě postupuji podle návodu pro příznakové osoby - <https://koronavirus.mzcr.cz/jak-postupovat-kdyz-mam-priznaky/>.
4. Testování se neprovádí u osob, které prodělaly laboratorně potvrzené onemocnění COVID-19, uplynula doba jejich izolace, nejeví žádné příznaky onemocnění COVID-19, a od prvního pozitivního RT-PCR testu nebo POC antigenního testu neuplynulo více než 90 dní. Tyto skutečnosti se prokazují lékařskou zprávou. Dále se neprovádí u osob, které doloží negativní výsledek RT-PCR testu nebo profesionálně provedeného POC antigenního testu. Výjimka se rovněž vztahuje na osoby, které jsou již očkované proti onemocnění COVID-19, pokud od druhé dávky (resp. od jediné, jde-li o jednodávkové očkování) uplynulo již 14 dnů, mají vystavený certifikát Ministerstva zdravotnictví a neprojevují příznaky nemoci.
5. Seznámím se s příbalovou informací a návodem k použití testů.
6. Provedu a vyhodnotím test.
7. Výsledky
 - V případě negativního výsledku pokračuji v práci při dodržení aktuálních ochranných opatření.
 - V případě pozitivního výsledku mám povinnost:
 - Bezodkladně telefonicky či jiným vzdáleným způsobem kontaktuji svého praktického lékaře nebo, pokud jej nemám nebo není dostupný, místně příslušný orgán ochrany veřejného zdraví (krajskou hygienickou stanici nebo hygienickou stanici hlavního města Prahy) k určení dalšího postupu.

- Do určení dalšího postupu lékařem nebo hygienickou stanicí minimalizují riziko nákazy dalších lidí, tedy ideálně se izolují.
- Tento lékař či příslušný orgán ochrany veřejného zdraví vystaví žádanku v ISIN na konfirmační test prostřednictvím RT-PCR testu.
- Konfirmačnímu testu jsem povinen se podrobit.

8. S použitými testy se naloží dle [metodického sdělení Odboru odpadů Ministerstva životního prostředí k zařazení odpadu z antigenních testů určených k samotestování osob](#):

- Vložím použitou testovací sadu do černého plastového pytle s tloušťkou alespoň 0,2 mm, v případě tenčích použiji pytle dva – jeden vložím do druhého.
- Pytel zaváží a vnější povrch ošetřím dezinfekcí. Z metodického sdělení a frekvence testů pro sebetestující se jednotlivce vyplývá, že použiji po každém testování nový pytel.
- Pytel vyhodím do běžné nádoby na směsný komunální odpad. Nikdy neodkládejte pytle s použitými testy vedle popelnic!
- Po manipulaci s odpadem si vždy důkladně umyji ruce mýdlem a teplou vodou nebo použiji dezinfekci na ruce.

9. Příspěvek zdravotní pojišťovny je vyplácen na maximálně 4 testy měsíčně. Dobrovolně a plně na vlastní náklady lze testy provádět i častěji.

10. Jednou měsíčně vykáží vůči své zdravotní pojišťovně počty provedených testů prostřednictvím příslušného formuláře - **přehled o provedených testech** ke stažení níže*. Pojišťovna zpětně proplatí příspěvek až 240 Kč za daný měsíc. První vyúčtování proběhne po skončení měsíce března.

** **Vzor přehledu o provedených testech** je ke stažení níže. **Rámcové vyjádření Úřadu na ochranu osobních údajů k povinnosti evidovat provedené testy v souvislostech s GDPR** naleznete na webu ÚOOÚ na adrese <https://www.uoou.cz/k-nbsp-povinnemu-testovani-zamestnancu-ve-nbsp-firmach/d-48379>. Podle informací z Ministerstva zdravotnictví zdravotní pojišťovny připravují elektronické vykazování, které zveřejní. Vůči pojišťovnám se bude první vyúčtování provádět v dubnu.*

Pro informace k samotestování lze kontaktovat **celostátní informační linku pro firmy a OSVČ na telefonním čísle 1212.**

Průběžně aktualizované **nejčastější otázky a odpovědi** najdete na <https://www.businessinfo.cz/clanky/odpovedi-na-nejcastejsi-dotazy-podnikatelu-ohledne-aktualnich-opatreni-proti-sireni-koronaviru/#kd-samotestovani>.

PŘÍLOHY KE STAŽENÍ

- [Vzor přehledu o provedených testech](#) [xlsx, 12 kB]
- [Povinné testování zaměstnanců a jeho pracovněprávní souvislost](#) [docx, 27 kB]